

Miljø- og Fødevarerministeriet
Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning.
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Sendt elektronisk nst@nst.dk

Vingsted, den 13. juni 2016.

Danmarks Sportsfiskerforbunds hørings svar til udkast til bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering, J.nr.NST-4200-00051, ref. AMM :

Danmarks Sportsfiskerforbund vil indledningsvis takke for muligheden for at komme med bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Mangel på kvalitetssikring ved den bedste fiskerifaglige ekspertise :

I medsendte høringsbrev står blandt andet:

Bekendtgørelsen om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering udgør sammen med bekendtgørelsen om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering (som udstedes af NaturErhvervstyrelsen) det juridisk/administrative grundlag for tilskudsordningen til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering.

Tilskudsordningen har til formål at bidrage til genopretning af gydepladser og passager for fisk og at forbedre forholdene for flora og fauna i øvrigt for at sikre det fastlagte miljømål i konkrete vandløbsforekomster.

Danmarks Sportsfiskerforbund er uforstående overfor at den førende fiskerifaglige ekspertise DTU-Aqua ikke skal høres, når det i høringsbrevet præciseres at tilskudsordningens formål er genopretning af gydepladser og sikre passage for fisk.

Det vil være ufornuftigt og en dårlig anvendelse af resurserne, hvis ikke DTU-Aqua's fiskeri- og vandløbsfaglige ekspertise med hensyn til at vurdere fagligheden i vandløbsprojekterne kommer i anvendelse.

Når dette er sagt, er det endvidere forkert når NaturErhvervstyrelsen i Årsrapporten "EHFF 2014-2020 Danmark, Årlig indberetning 2014-2015, Til forelæggelse for Europa-Kommissionen 31. maj 2016." skriver at DTU-Aquas retningslinjer er fulgt.

I rapporten står i forbindelse med afsnit 3.1.1.2 Fiskeri, natur og miljø:

Alle projekterne er gennemført efter de retningslinjer, som DTU-Aqua har beskrevet med henblik på at sikre optimale vandringsveje og gyde- og opvækstforhold for fisk og anden akvatisk fauna.

Fisk tilgodeses ikke i nødvendigt omfang:

I høringsbrevet beskrives hvilke økonomisk ramme der er til rådighed i 2016, samt at der sker en medfinansiering af EU's Hav- og Fiskerifond.

Midler herfra skal tilgodeses mange forhold omkring fisk, fiskeri, akvakultur samt forarbejdning i fiskeindustrien, men i forbindelse med vandløbsrestaurering må det primære mål være at forbedre naturen for at tilgodese fiskebestandene.

Vi kan ikke forstå at DTU Aqua ikke skal høres i forbindelse med udvælgelse af projekter, når f.eks. NaturErhvervstyrelsen i anden sammenhæng, fremhæver dem pga. deres grundlæggende og høje kompetencer vedrørende fiskepleje og fiskeri i ferskvand.

Kriterierne i § 5 tilgodeser ikke fiskene på grund af et forkert fagligt grundlag:

Danmarks Sportsfiskerforbund vil henlede opmærksomheden på at en af de vigtigste faktorer i vandløbet er faldet og dermed vandets hastighed. Danmark er ikke begunstiget af meget fald i vandløbene og derfor henstiller vi at faldet udnyttes bedst muligt. Det er uforstående at der ved vandløbsprojekter ikke sikres mulighed for gydning. Disse tilgodeses ved at følge DTU-Aqua's anbefalinger.

Disse fremgår af hæftet "ABC I VANDLØBSRESTAURERING" udgivet af DTU-Aqua/Danmarks Sportsfiskerforbund og bygger på bedste og nyeste viden og egne undersøgelser og forskning.

Fra hæftet vil vi bringe følgende citat:

Betydningen af at anlægge og genskabe stryg med et naturligt fald.

Vandløbets fald måles normalt i promille, så et fald på 5 promille betyder, at vandløbets bund falder 5 cm på 10 m (10 m = 1.000 cm). Naturlige gydestryg i små vandløb har typisk et fald på 5 promille, mens de kun har et fald på ca. 2 promille i store vandløb. Man skal udnytte denne viden, når man vil genskabe gode forhold ved vandløbsrestaurering. Et stryg med et fald på 5 promille vil f.eks. skylle væk i et stort vandløb, hvis man bruger gydegrus, dvs. sten på størrelse med valnødder.

Det ses desværre tit, at der ved "restaurering" bevares opstemninger og/eller anlægges stenstryg med et unaturligt stort fald på 5-10 promille eller mere. Faldet er så stort, at der udlægges sten i stedet for gydegrus, så stryget ikke skyller væk. Men resultatet er, at stryget ikke kan bruges til gydning, og det er rigtig ærgerligt. Hvis man f.eks. har et fald på 50 cm til rådighed til anlæg af et stryg i et stort vandløb, kan man anlægge et 250 m langt stryg med et naturligt fald på 2 promille og skabe gode gydemuligheder i åens fulde bredde. Dvs. at man skaber et stryg på 2.000 m², hvor laksefisk, lampretter m.m. kan gyde og leve, og hvor der vil være optimale betingelser for et varieret liv af planter, dyr og andre fisk. Hvis man i stedet anlægger et stejlt stenstryg på f.eks. 5 promille, får man et unaturligt stejlt stryg på 100 m uden gydemuligheder for vores naturlige fisk og med unaturlige levesteder for vores flora og fauna.

Denne ABC I Vandløbsrestaurering bør i højere grad indgå i arbejdet med vandløbsforbedrende tiltag og kan findes på www.fiskepleje.dk

Med henvisning til ovenstående mener vi derfor ikke at kriterierne i § 5. stk. 5., 6., 8. og 9. stemmer overens med den fiskerifaglige bedste viden. Kriterierne er en dårlig udnyttelse af de danske vandløbs begrænsede fald. Der bør i højere grad differentieres mellem type 1 vandløb og de større type 2 og 3 vandløb i de faglige kriterier vedrørende faldforhold. Endvidere er etablering af omløbspassager en absolut nødløsning. Dette er det nødvendigt at pointere i bekendtgørelsen ligesom det skal præciseres, at et omløbsstryg kun etableres hvor fjernelse af en spærring IKKE kan lade sig gøre.

Danmarks Sportsfiskerforbund mener endvidere der skal indskrives, at stryget til enhver tid skal have åens fulde vandføring ellers fungerer det ikke. Der er eksempler på at 15 år gamle løsninger med omløbsstryg ikke virker efter hensigten og må laves om.

I udkast til bekendtgørelse står i § 5. stk. 9.:

Ved fjernelse af fysiske spærringer må faldet ikke overstige 10 % og brinkanlæg må ikke være stejlere end 1:1,5. Ved etablering af omløbsstryg, dimensioneres stryget således, at der opretholdes mindst 50 % af medianminimumsvandføringen i stryget samtidig med, at der ikke må fjernes mere end 50 % af medianminimumsvandføringen fra stryget. Stk. 1, nr. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Danmarks Sportsfiskerforbund mener med henvisning til ovenstående at der med det fremsendte udkast ikke tages det nødvendige hensyn til fiskene i vandløbene. Det harmonerer også dårligt med at fisk i de kommende vandområdeplaner (2015-21), bliver ét af tre miljømål i forbindelse med afgørelse om målopfyldelse.

Endelig er kriterierne set i lyset af at af det beløb, der årligt bruges på vandløbsrestaurering i forbindelse med vandområdeplanerne modtager 10 mio. kr. årligt af provenuet fra fisketegnet, der betales af de danske lystfiskere.

Vi er desuden meget irriteret over at arbejdet med at skaffe gode naturforhold i de danske vandløb, skal være afhængig af om et dambrug kan videreføres. At dette skal vægtes 20 % som beskrevet i § 6. kan være en direkte hindring for gode projekter.

Fra udkastet:

§ 6. Stk. 2. Ansøgninger om tilskud til gennemførelse af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering prioriteres efter følgende prioriteringskriterier:

1) Omkostningseffektivitet.

2) Muligheden for, at dambrugserhverv kan videreføres eller omlægges inden for projektområdet under hensyn til miljøpåvirkningen.

3) Projekter i vandløb omfattet af nationale handleplaner for truede fiskearter, eller vandløb i Natura 2000-områder, hvor vandløbsfauna indgår i udpegningsgrundlaget.

4) Projektets virkning i forhold til forbedrede forhold for fiskebestandene i vandløbet, der medvirker til opnåelse af det konkrete miljømål, der er fastlagt i regler om miljømål, udstedt med hjemmel i § 7, stk. 1 i lov om vandplanlægning.

Stk. 3. Der gives point for hvert kriterium i stk. 2. Kriteriet i stk. 2, nr. 1, indgår i afvejningen med 40 %. Kriterierne i stk. 2, nr. 2-4 indgår i afvejningen med hver 20 %.

Min fremhævelse.

At sikre videreførelse af ét erhverv skal vægtes lige så højt som nationale handleplaner for truede fiskearter, eller vandløb i Natura 2000-områder, hvor vandløbsfauna indgår i udpegningsgrundlaget, virker næsten tragikomisk.

Afslutningsvis vil vi rose at der med bekendtgørelsen forsøger at lægge op til en strækningsbaseret fremfor en stykbaseret projektadministration med henblik på, at der søges om tilskud til restaurering af hele vandløbsstrækninger.

Danmarks Sportsfiskerforbund ønsker at rose dette nye initiativ i bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Lars Brinch Thygesen
Miljøkonsulent